

<http://dx.doi.org/10.16926/p.2019.28.22>

Ірина МИЩИШИН (Iryna MYSHCHYSHYN)

<http://orcid.org/0000-0003-2740-8092>

dr, Львівський національний університет імені Івана Франка

e-mail: iryna.myshchyslyn@lnu.edu.ua

Змістові й процесуальні особливості родинного порадництва (на прикладі діяльності порадень при українських греко-католицьких церквах м. Львова)

У статті розглянуто основні історичні віхи, технологічні особливості та змістові аспекти діяльності психолого-педагогічних порадень, що діють при греко-католицьких церквах у м. Львові. Ці установи є відродженням історичним досвідом українського суспільства. В сучасних умовах з огляду на приналежність до церкви такі заклади викликають більше довіри в українських громадян ніж державні установи цього ж спрямування. В таких осередках напрацьовані специфічні технологічні підходи щодо організації порадиництва, окреслено предметне поле проблем, з якими працюють порадиники. Враховуючи зарубіжні напрацювання у сфері порадиництва, фахівці церковних порадень досягають значних успіхів у наданні консультативної допомоги й підтримки потребуючим.

Ключові слова: психолого-педагогічне порадиництво, церковна порада, християнський порадиник, функції порадиництва.

В сучасному українському суспільстві практика психолого-педагогічного консультування й допомоги, не зважаючи на історичні традиції, актуальні потреби, наявність кваліфікованих фахівців не здобула належного розвитку. Історичний досвід багатий прикладами успішного розвитку сфери психолого-педагогічних послуг. Українське населення Галичини, кін. ХІХ – поч. ХХ ст, будучи в статусі недержавної нації, перебувало в особливо складних соціально-економічних умовах. Матеріальна скрута, обмежений доступ до здобуття освіти, дискримінація на ринку праці зумовлювали поглиблення кризового становища українців. Керуючись прагненням допомогти потребуючим, світською інтелігенцією та духовенством краю були

створені різноманітні громадські організації й об'єднання, що пропонували низку послуг харитативного характеру, посередництва, моральної опіки та психологічної допомоги.

Серед найбільш діяльних осередків особливе місце займали такі установи як порадні, які забезпечували допомогу українському населенню. Порадні пропонували послуги щодо допомоги в різноманітних складних життєвих обставинах, а також своєрідний психолого-педагогічний консультативний супровід. Особливо широко була розбудована мережа професійних порадень, так званих „порадень для вибору звання”. Також були створені спеціальні кризові порадні. Такою була Порадня для матерів, яка працювала у Львові у 1918–1939 роках. Вона здійснювала широкомасштабну просвітницьку діяльність, психологічне консультування, надавала юридичну допомогу, забезпечувала матеріальну підтримку вбогим матерям, пропонувала медичні послуги, безкоштовні ліки, створила умови для заснування дитячої стоматологічної амбулаторії. З приходом радянської влади були заборонені усі українські громадські організації, відтак припинили свою діяльність і порадні.

Сьогодні відроджуючи історичні традиції, у співпраці духовенства і кваліфікованих фахівців, відроджено порадні при українських греко-католицьких Церквах. Попит на психолого-педагогічне консультування набуває значного обсягу. Адже сучасне життя сповнене новими викликами й труднощами, які породжені постійними перетвореннями й змінами. Людина повинна володіти уміннями активної адаптації, навиками самоосвіти, здатністю навчатись протягом всього життя. Усі окреслені труднощі сучасних реалій накладають свій відбиток й на сфері міжособистісних стосунків. Вони стають більш поверховими, не стабільними, емоційно збідненими, „віртуальними”. Постійно відчуваючи надзвичайно високу відповідальність за прийняті рішення, їх вагоме значення, загрозу не встигнути, втратити шанс чи можливості для самореалізації, люди потрапляють у становище перманентного стресу, фрустрації, переживають синдром набутої безпорадності. Потрапивши у кризове становище, особи не завжди можуть самостійно знайти вихід і реабілітуватися без сторонньої допомоги. Чим складніша ситуація тим більше вони потребують якісної, різнопланової, фахової підтримки.

Зрозуміло, що в таких умовах зростає попит на різноманітні осередки й центри психолого-педагогічного консультування й допомоги. Водночас, мережа державних соціально-психологічних служб в Україні не здобула значного кількісного розвитку. Більше того послуги таких організацій слабо диференційовані й не орієнтовані на вузькопрофільну роботу. З огляду окреслених об'єктивних передумов й суб'єктивного упередженого ставлення, що до кінця не подолане в українському суспільстві, послуги таких установ не набули заслуженої популярності. З іншого боку утворену прогалину на ринку психолого-педагогічних послуг активно заповнюють ініціативи приватних чи громадських установ. Серед них вагоме місце займають

осередки різноманітних всесвітніх організацій і фондів, а також регіональні чи локальні товариства.

Як вже згадувалося вище, на території Західної України особливою популярністю на сьогодні користуються психологічні центри (порадні), які створені при греко-католицьких церквах. Популярність цих закладів можна пояснити з огляду різних міркувань. Насамперед, слід взяти до уваги факт, що згідно останніх соціологічних досліджень рівень довіри до держави й державних установ в українському суспільстві досить низький. Очевидно ця недовіра поширюється й на державні психологічні служби. Натомість релігійні установи й Церква поки що володіють значно вищим рівнем суспільного сприйняття. Хоча динаміка довіри до цих установ також має негативний вектор, тим не менше це не змінює історично утверджене пріоритетне значення церкви в житті українського народу. Протягом всього історичного шляху, в культурному й духовному розвитку української нації церква відігравала особливо істотну роль. Завдяки монастирям в Київській Русі здобули розвиток освіта й культура, були створені бібліотеки, написані літописи. Церква виступала оберегом української мови й культури. Духовенство дбало не тільки про духовно-моральне становлення народу, плекало освіту й культуру, а й систематично здійснювало різнопланову добродійну діяльність, спрямовану на порятунок сиріт, убогих, калік, престарілих та інших соціально дезадаптованих прошарків населення. Жертовна й високоморальна місія церкви стала гарантом її авторитету в середовищі українців. Тому ініціативи церкви в суспільстві апіорі викликають схвалення й володіють значним кредитом довіри.

Засновані при церквах порадні розбудовують свою діяльність, опираючись на історичний досвід церкви, розширюючи межі її соціальної місії. Притаманна українцям релігійність стає додатковим чинником налагодження тісного взаємозв'язку між церковними інституціями і громадянами.

Порадні при церквах є установами, діяльність яких базується на традиційних для українців християнських цінностях. Більше того наявна атмосфера духовності збагачує арсенал засобів психологічної допомоги.

Робота церковних порадень спрямована на поширення християнських цінностей, зокрема тих, які лежать в основі подружнього та родинного життя. Порадні стають осередками, де надається фахова допомога особам, які перебувають у складних життєвих ситуаціях, потребують підтримки або шукають інформації необхідної для створення й функціонування доброї християнської родини чи прийняття важливих рішень. Серед завдань родинної поради є допомога у побудові гармонійних стосунків, навчання основ спілкування, допомога у кризових конфліктних ситуаціях, підтримка самотніх людей тощо. Завдання працівника поради полягає у тому, щоб допомогти людині прийняти складну ситуацію та знайти вихід із неї¹.

¹ М. Бондаренко, *Єдина родина: посібник для розвитку родинних порадень при церквах на прикладі специфіки порадиництва родинних мігрантів*, Артос, Львів 2013, с. 18.

Фахівець, що надає консультативні чи психотерапевтичні послуги в такий поради не одмінно поєднує фахові навички та релігійні, духовні цінності, які сам добре розуміє та сповідує. Попри збереження нейтрального ставлення до особистих цінностей клієнта, християнський психолог у процесі роботи демонструє власні світоглядні переконання. Він керується етичним кодексом психолога і системою цінностей у контексті богословської антропології. Такий фахівець трактує людину не як детерміновану своїми імпульсами, а як вільну, яка має право вибору й шукає вищого сенсу. Тож робота над зціленням – це робота над прийняттям своїх слабкостей, толеруванням невизначеності, формуванням цього вищого сенсу й пошуком шляхів для гармонійного розвитку особистості².

Специфіка діяльності родинної поради також зумовлюється й зокрема тим, що консультант виконує значно ширші функції ніж звичайний фахівець-психолог. Християнські етичні цінності накладають додаткові умови щодо здійснення психологічного консультування.

Організація процесу роботи поради при церкві містить такі етапи: налагодження співпраці з місцевим душпастирем, котрий рекомендуватиме звертатись до поради; оголошення на парафії; організація процесу класичного консультування з урахуванням специфіки клієнтів та їх родин; подальше фахове скерування згідно з потребами або особистий супровід³.

Предметне поле діяльності родинної поради при церкві охоплює такі сфери: пошук шляхів вирішення кризових ситуацій, пригнічений настрій, почуття неповноцінності, труднощі в міжособистісних стосунках, зокрема подружні кризи, проблеми налагодження взаєморозуміння з батьками, дітьми, колегами на роботі, висока самокритика, невпевненість у собі, проблеми з навчанням, роботою, самотність та ностальгія за домом, стрес, почуття тривоги та страху, депресія, травматичні події, страхи пов'язані з публічними виступами, думки покінчити життя самогубством, сумніви пов'язані з професійним самовизначенням, втрата важливих стосунків, смерть близької людини. Специфічним напрямом роботи церковних родинних порад є консультації із планування родини, природного розпізнавання плідності та інших питань, пов'язаних із плідністю.

Серед найбільш успішних порад для родин, що працюють у Львові можна відзначити пораду, що діє при церкві Різдва Пресвятої Богородиці. Поради для родин у м. Львові – це проект Інституту родини та подружнього життя Українського Католицького Університету, який діє з 2003 року. Це мережа консультаційних центрів, де кожен бажаючий може отримати без-

² М. Миколайчук, *Християнські психологи: хто ж вони?*, www.dukhovnist.in.ua/uk/dukhovna-demokratiya/1089-khristiyanski-psikhologi-khto-zh-voni?, data dostepu: 13.09.2018.

³ О. Іванкова-Стецюк, *Виклики реінтеграції українського трудового мігранта та перспективи їх подолання за підтримки Церкви*, „Вісник Одеського національного університету” 2009, том 14, випуск 13, Соціологія і політичні науки, с. 114.

коштовну консультацію психолога, педагога, богослова, консультанта з природного планування сім'ї (розпізнавання плідності). Робота порадні передбачає індивідуальні та сімейні консультації для осіб, які перебувають у складних життєвих ситуаціях.

Допомога сімейного консультанта та психолога-психотерапевта зорієнтована в таких напрямках:

- приготування до подружжя,
- проблеми у стосунках,
- конфлікти та кризові ситуації,
- виховання дітей,
- фобії, страхи,
- самотність та депресія,
- втрата близької особи.

Ефективність роботи фахівців порадні підтверджена відгуками клієнтів: „Я краще розібралась в собі та своїх сімейних стосунках. Тепер мені хочеться частіше посміхатися”, „Консультативні зустрічі – це те, що мені давало сили впродовж останніх півроку. Але тепер завдяки отриманим знанням та розумінню себе я навчилась опановувати свої труднощі”, „Спершу було трохи ніяково відкриватись чужій людині. Але коли я пересвідчився, що консультант тепла, толерантна, делікатна у багатьох питаннях стало безпечно”, „Місце для порадні дуже затишне. Тут у церкві я відчуваюся в безпеці”⁴.

Працівниками порадні розроблені певні правила, яких слід дотримуватись клієнтам, заради досягнення успіху.

- Вчасно приходити на всі призначені зустрічі. Зустрічі переважно відбуваються щотижня. Якщо ви часто пропускаєте зустрічі, то консультування може не допомогти.
- Активно працювати над вашими цілями протягом тижня. Результати консультування залежать від того, наскільки ви візьмете відповідальність за досягнення власних цілей. Зазвичай консультант не даватиме порад і не прийматиме рішень за вас.
- Бути відвертими. Щиро діліться вашими почуттями та думками, навіть якщо це незручно. Надавайте зворотній зв'язок вашому консультантові та діліться тим, що турбує вас у консультативній роботі, що вам допомагає і що не допомагає.
- Продовжувати консультування попри відчуття дискомфорту. Дуже важливо продовжувати консультування навіть якщо ви відчуваєте тривогу або дискомфорт щодо розмов про болісні теми. Ці відчуття є природними і інколи неминучими в процесі консультування.
- Набратися терпіння. Процес консультування займає час. Деякі проблеми розвивалися роками і їх не можливо вирішити за декілька зустрі-

⁴ Що очікувати від психологічного консультування?, www.theotokos.org.ua/scho-ochikuvati-vid-psixologichnogo-konsultuvannja.html, data доступу: 10.09.2018.

чей. В таких випадках, потрібно працювати певний період часу. Запитуйте у консультанта як довго триватиме консультування. Якщо у вас виникають сумніви щодо ефективності консультування, це необхідно обговорити з вашим консультантом.

- Повідомити консультанта про свою готовність закінчити консультування. Для вашого консультанта важливо знати, що ви почуваєтесь готовими завершити вашу роботу в консультуванні. Ваш консультант може підтримати ваше рішення або заохотити вас переглянути його. Важливо пам'ятати, що остаточне рішення залишається за вами⁵.

Зголоситися до пораדнка клієнти можуть по телефону, окресливши загальну суть проблеми, домовитися про першу зустріч. Під час ознайомчої зустрічі деталізується суть проблеми і визначаються бажані зміни. Консультант ознайомлює клієнта з умовами та процесом консультування. Порадник наголошує на конфіденційності зустрічей та норми професійної етики. За результатами ознайомчої зустрічі приймається рішення про подальше консультування. Подальші консультативні зустрічі зазвичай відбуваються 1–2 рази на тиждень тривалістю 45–50 хв⁶.

Успішною діяльністю також відома пораdня, що працює у Львові при храмі святого Климентія Папи. Сенс психологічного пораdництва тут бачать у пошуку шляхів вирішення важкої ситуації у конфіденційній атмосфері; забезпеченні клієнтові відчуття підтримки і розуміння, можливості індивідуальних зустрічей зі спеціалістом. Метою роботи пораdні є надання безоплатної психологічної допомоги особам, котрі мають потребу у консультації щодо проблем психологічного характеру або бажають покращити психологічне самопочуття і якість свого життя.

Завданнями консультування є:

- самопізнання і краще розуміння себе;
- розв'язання проблем особистого характеру;
- допомога собі, близькій людині, сім'ї у важкій ситуації;
- надання нового імпульсу своєму життю;
- віднайдення гармонії в особистому, сімейному і подружньому житті;
- особисте зростання.

Серед проблем, які вирішують у процесі пораdництва зазначають: занижену самооцінку; соціальну ізоляцію і надмірну сором'язливість; труднощі у спілкуванні і міжособистісних відносинах; проблеми пов'язані з сексуальним розвитком; агресію; тривогу; депресію; труднощі з навчанням. Психологічне пораdництво спрямоване на розвиток умінь: пізнавати і розуміти себе; асертивності; додання стресу; вирішення конфліктних ситуацій; опанування тривоги; слухання і ведення діалогу, конструктивної дискусії⁷.

⁵ Ibidem.

⁶ Ibidem.

⁷ *Психологічне пораdництво (при парафії св. Климентія Папи)*. www.clyment-church.at.ua/index/psikhologichna_poradnja/0-32, data dostępu: 15.09.2018.

Зважаючи на вибір психологічного підґрунтя розуміння людської особистості й технологічних аспектів, у порадистві вирізняють три стилі діяльності: директивний, ліберальний й діалогічний. Директивне порадицтво утверджує значну перевагу консультанта над клієнтом, консультант охоплює усю проблему, формулює прогнози і шляхи розв'язання проблеми. Ліберальне порадицтво полягає в побудові зв'язку між рівними партнерами: фахівцем і клієнтом, порадник налаштований на надання допомоги клієнту в розумінні самого себе та інших. Порадник більшою мірою займається прагненнями ніж поведінкою; емоціями ніж інтелектом; він не лише провадить до розв'язання проблеми, але до стійких змін в особистості, спрямовує до зміни мислення клієнта про себе, торкається сфери міжособистих зв'язків. Діалогічне порадицтво: дослідниками є двоє сторін (взаємодіючи вони співпрацюють між собою, разом шукають відповідних рішень), водночас порадник має більший досвід, який використовує. Метою такого процесу є визначення контексту проблеми. Для цього використовують активне навчання. Такий тип порадицтва є інтервенцією, що виходить за межі актуальних потреб клієнта. Робота порадника полягає у визначенні нових аспектів діяльності, натхненні до постановки нових цілей, клієнт при цьому різнобічно аналізує проблему, здобуває нову інформацію, експериментує⁸.

Втручання чужої особи в сімейне кризове середовище часто буває необхідним для покращення ситуації, а з іншого боку може бути доволі небезпечним заходом. Завданням порадника є спрямування клієнта до усвідомлення своїх емоційних переживань і створення умов для виходу з емоційних „сліпих вуличок”, коригування стереотипних переконань, здобуття нового, більш об'єктивного погляду на власне становище. У процесі взаємодії клієнт формує необхідну мотивацію раціонального залучення в зміну пануючої атмосфери в сімейному середовищі і докладання необхідних зусиль для формування взаємних стосунків. Клієнт вчиться спостерігати позитивні зміни, що відбуваються з часом, які мають вияв у злагодженні напруженої атмосфери, а також пов'язувати її в логічну причинно-наслідкову цілісність з докладанням зусиль чи навіть конкретних дій. Правильний перебіг контакту з порадником дозволяє розпізнати існування певних досягнень. Насамперед варто звернути увагу на такі особливості як:

- зв'язок і довіра допомагають пораднику зрозуміти клієнта і виявити сформовані щодо нього розуміння і повагу;
- порадник пропонує клієнтові підтримку, яка може мати вияв у покладенні стресової чи кризової ситуації, допомоги в категоріях акцептації і респекту щодо клієнта як особи або ж підтримки в протистоянні травматичним подіям;

⁸ D. Pisula, *Poradnictwo kariery przez całe życie*, Wydawnictwo Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Warszawa 2009, с. 11–12.

- клієнт здобуває досвід зменшення напруги чи редукції страху, що дає йому можливість відважитись на самостійне вирішення проблем чи принаймні відвагу говорити про них;
- адаптаційні реакції клієнта зміцнюються. Щораз більше розуміючи себе і свої шкідливі поведінкові та мисленнєві звички, клієнт здобуває здатність розв'язання окреслених проблем, налагодження зв'язків і та ін. Порадник ділиться з ним всілякими уміннями і знаннями, які можуть бути корисні. Не залежно від ступеня реалізації базових цілей порадицтва, клієнт у самому процесі порадицтва здобуває внутрішнє полегшення через вираз своїх переживань і почуттів, мотивацію до прийняття старань і зусиль змінити свою поведінку, нове бачення ситуації і та ін⁹.

Психолого-педагогічне порадицтво, концентруючись на процесах виховання і навчання, реалізує низку функцій: інформаційну, освітню, виховну, мотиваційну, терапевтичну, кваліфікаційну і діагностичну.

Інформаційна функція порадицтва полягає на здійсненні інструктажу, надання конкретної інформації щодо заявленої проблеми, передбачає збагачення знань про проблему. Донесення вірогідної інформації про проблему полегшує розуміння і зумовлює прийняття відповідних рішень як зі сторони порадики, так і зі сторони клієнта.

Освітня функція порадицтва підкреслює значення учіння у процесі суб'єктної взаємодії. У процесі отримання поради клієнт здобуває певні теоретичні відомості, а також практичні уміння необхідні для вирішення проблеми. Прикладами набуття таких умінь може бути тренінг релаксації, що допомагає звільнитися від зайвої напруги або тренінг керування власними емоціями.

Виховна функція може бути реалізована у виховних діях в процесі інтеграції порадицтва, зокрема під час терапевтичних розмов.

Мотиваційна функція впливає на мотиви поведінки клієнта спонукає до їх зміни чи модифікації. Погляд на проблему з позиції іншої особи дає можливість забезпечити більш раціональне сприймання і мобілізує особу до пошуку реальної і дієвої допомоги.

Діагностична функція порадицтва передбачає діяльність щодо дослідження випадку. Оцінка ситуації з огляду реальної чи потенційної загрози є вихідним пунктом для планування допомогової і порадицької діяльності.

Терапевтична функція забезпечує профілактичний, стимуляційний, компенсаційний поступ. Робота порадики і клієнта передбачає визначення і втілення завдань терапевтичного характеру, адекватних до потреб особи, яка потребує допомоги. Форми терапії можуть бути різні: індивідуальна, групова, системна.

⁹ L. Szymczyk, *Poradnictwo rodzinne jako forma wsparcia małżeństwa i rodziny*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 2016, № 49, 1, c. 183–197.

Кваліфікаційна функція спрямована на вибір відповідної форми опіки з визначенням сприятливого виховного середовища, спрямованого на максимальну допомогу в реалізації виховних завдань і функцій¹⁰.

Таким чином, у процесі порадництва може реалізуватись значна кількість різноманітних функцій. Воно може пропонувати різні форми й стилі взаємодії між порадником і клієнтом, з огляду врахування індивідуальних психологічних особливостей та специфіки кризової ситуації. Значний практичний досвід порадництва дав можливість фахівцям визначити основні правила, що гарантують його успішність та умови, за яких психолого-педагогічна взаємодія буде найбільш продуктивною. Запорукою більшої довіри до порадень як консультаційних установ є їх приналежність до церкви, що в українському суспільстві має вищий рівень акцептації ніж державні організації. Процес порадництва в таких установах з огляду на наявність атмосфери духовності і беззастережного визнання християнських моральних цінностей володіє суттєвими перевагами у досягненні взаєморозуміння, психологічного комфорту, додаткових ресурсів впливу, якими є релігійні практики, а отже містить значні потенціальні можливості й передумови для досягнення успіху.

Література

- Pisula D. *Poradnictwo kariery przez całe życie*, Wydawnictwo Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Warszawa 2009.
- Skałbana B. *Poradnictwo pedagogiczne. Przegląd wybranych zagadnień*, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2009.
- Szymczyk L. *Poradnictwo rodzinne jako forma wsparcia małżeństwa i rodziny*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 2016, nr 49, 1.
- Бондаренко М., *Єдина родина: посібник для розвитку родинних порадень при церквах на прикладі специфіки порадництва родинних мігрантів*, Артос, Львів 2013.
- Іванкова-Стецюк О., *Виклики реінтеграції українського трудового мігранта та перспективи їх подолання за підтримки Церкви*, „Вісник Одеського національного університету” 2009, том 14, випуск 13, Соціологія і політичні науки.
- Миколайчук М., *Християнські психологи: хто ж вони?*, www.dukhovnist.in.ua/uk/dukhovna-demokratiya/1089-khristiyanski-psikhologi-khto-zh-voni, data доступу: 13.09.2018.
- Психологічне порадництво (при парафії св. Климента Пана)*, www.clyment-church.at.ua/index/psikhologichna_poradnja/0-32, data доступу: 15.09.2018.

¹⁰ B. Skałbana, *Poradnictwo pedagogiczne. Przegląd wybranych zagadnień*, Kraków 2009, с. 15–16.

Що очікувати від психологічного консультування?, www.theotokos.org.ua/scho-ochikuvati-vid-psixologichnogo-konsultuvannja.html, data dostępu: 10.09.2018.

Bibliografia

- Pisula D., *Poradnictwo kariery przez całe życie*, Wydawnictwo Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Warszawa 2009.
- Skałbani B., *Poradnictwo pedagogiczne. Przegląd wybranych zagadnień*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2009.
- Szymczyk L., *Poradnictwo rodzinne jako forma wsparcia małżeństwa i rodziny*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 2016, nr 49, 1.
- Bondarenko M., *Yedyna rodyna: posibnyk dlia rozvytku rodynnykh poraden pry tserkvakh na prykladi spetsyfyky poradnytstva rodynnykh mihrantiv*, Artos, Lviv 2013.
- Ivankova-Stetsiuk O., *Vyklyky reintehratsii ukrainskoho trudovoho mihranta ta perspektyvy yikh podolannia za pidtrymky Tserkvy*, „Visnyk Odeskoho natsionalnogo universytetu” 2009, t. 14, vyp. 13, Sotsiologhiia i politychni nauky.
- Mykolaichuk M., *Khrystyianski psykhohohy: khto zh vony?*, www.dukhovnist.in.ua/uk/dukhovna-demokratiya/1089-khristiyanski-psikhologi-khto-zh-voni, data dostępu: 13.09.2018.
- Psykhologichne poradnytstvo (pry parafii sv. Klymentiia Papy*, www.clymentchurch.at.ua/index/psikhologichna_poradnja/0-32, data dostępu: 15.09.2018.
- Shcho ochikuvaty vid psykhologichnoho konsultuvannia?*, www.theotokos.org.ua/scho-ochikuvati-vid-psixologichnogo-konsultuvannja.html, data dostępu: 10.09.2018.

Semantyczna i proceduralna specyfika poradnictwa rodzinnego (na przykładzie poradni działających przy ukraińskich grekokatolickich cerkwiach we Lwowie)

Streszczenie

W artykule omówiono główne historyczne i współczesne aspekty funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych, działających przy grekokatolickich cerkwiach we Lwowie. Instytucje te powstały na bazie dotychczasowych doświadczeń społeczeństwa ukraińskiego. W obecnych warunkach przynależność tych poradni do Cerkwi sprawia, że ukraińskie społeczeństwo obdarza je znacznie większym zaufaniem niż analogiczne instytucje państwowe. W placówkach tych stosowane są odpowiednio przemyślane i dobrane metody poradnictwa oraz dookreślone są zakresy problemowe, jakimi zajmują się doradcy. Biorąc pod uwagę zagraniczne doświadczenie w zakresie poradnictwa, specjaliści z poradni działających przy cerkwiach osiągają wiele sukcesów w pracy doradczej i udzielaniu wsparcia osobom potrzebującym.

Słowa kluczowe: poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne, poradnie cerkiewne, doradca chrześcijański, funkcje poradnictwa.

Meaningful and procedural peculiarities of family advising (on the example of the activity of advising centers (poradnia) at Ukrainian Greek and Catholic churches of Lviv)

Summary

The main historical branches, technological peculiarities and meaningful aspects of the activity of psycho-pedagogical advising centers at Greek and Catholic churches of Lviv are analyzed in the article. These institutions are the regenerated experience of the Ukrainian society. Under the nowadays conditions, concerning the affiliation of such institution to church, Ukrainian people trust them more than state organisations of the same direction. The specific technological approaches concerning the organisation of advising are worked out in these centers. The bunch of problems which are being solved is also determined. Taking into account the foreign works in the sphere of advising, the professionals of the church advising centers achieve a great success in giving a consultative help and support to those who need it.

Keywords: psycho-pedagogical advising, church advising churches, Christian adviser, functions of advising.